

רבי יוסף יצחק שניאורסון זצ"ל האדמו"ר מליובביץ

הזמנת הראי"ה קוק זצ"ל ובקשת ברכה ממנו

רבי יוסף יצחק שניאורסון המכונה האדמו"ר הרי"צ (תר"מ-תש"י) כיהן במשך שלושים שנה כאדמו"ר השישי של חסידות חב"ד, משנת תר"פ, בראשית המהפכה הקומוניסטית. הרי"צ פעל בין השאר רבות לסיפוק צורכי הדת והחינוך היהודי בין היהודים ברחבי רוסיה, למרות שהדבר נאסר על ידי המשטר הקומוניסטי. כתוצאה מכך הוא נעצר מספר פעמים, ובמאסר השביעי נגזר עליו עונש מות. בעקבות לחצים בינלאומיים הומר עונשו לגירוש מרוסיה. הוא עבר להתגורר בריגה שבלטביה, ומשם יצא לבקר את קהילות חסידיו. בקיץ תרפ"ט ביקר הרי"צ בארץ ישראל, ושם פגש את מרן הראי"ה קוק זצ"ל (ראו אוצרות הראי"ה חלק שישי בעריכת הר"מ צוריאל [ראשון לציון תשע"ו] עמ' 345-346).

האגרת המתפרסמת כאן לראשונה נמצאה במרכז התיעודי בבית הרב קוק שבירושלים, ומתפרסמת כאן באדיבותם. מספרה הסידורי בלשכתו של הרב בשנת תרצ"ב הוא 1042. אמנם אין תאריך בגוף האגרת, אך על המעטפה המקורית מופיעה חותמת סניף הדואר של מאה שערים ובה התאריך 6/30/32. כלומר שהיא הגיעה לירושלים בכ"ו בסיון תרצ"ב, למרות שהיא נכתבה ונשלחה ללא ספק כמה וכמה שבועות קודם לכן, לפני החתונה שהתקיימה בי' בסיון.

האגרת מעידה על הערכתו הגדולה של האדמו"ר הרי"צ למרן הרב קוק, **עד כדי בקשת ברכה ממנו לזוג הצעיר, על כל המשתמע מכך בעולם החסידי**. היא מחזקת את אשר כבר הוכחתי בעבר שהיו קשרים הדוקים והתקיימה הערכה הדדית בין מרן הרב זצ"ל לבין האדמו"ר הרי"צ זצ"ל וחסידות חב"ד, על אף התנגדותו החריפה של האדמו"ר לתנועה הציונית (עי' ארי שבט, 'קשריו של מרן הרב קוק עם האדמו"ר מחב"ד רי"צ שניאורסון ופעילותם למען היהודים ברוסיה הקומוניסטית', מגד ירחים 167 [מנחם אב תשע"ג], עמ' 3, ובאוצרות הראי"ה ח"ו עמ' 342-343).

פתחנו את רוב ראשי התיבות ומילאנו את החסרות והוספנו סימני פיסוק והערות הבהרה, לתועלת הקוראים.

ארי יצחק שבט

* * *

יוסף יצחק שניאורסאהן, ליובאוויטש

ב"ה

כבוד ידידי הרה"ג הנודע והמפורסם לשם תהילה ותפארת בתוככי גאוני יעקב, איש ירא אלוקים כבוד שם תפארתי מורנו הרב רבי אברהם יצחק הכהן שליט"א. אודה לד' על כל הטוב אשר גמלני, ובחסדו הגדול זיכני, בנישואי בתי הכלה

המהוללה מרת שיינא' תי' עם בן גילה החתן שאר בשרי הנעלה מר מנחם מענדיל הכהן' שי', בן דודי הרב החסיד המפורסם מורנו הרב רבי משה הכהן שי' הארינשטיין³, חתן הוד כבוד קדושת אדוני אבי זקני מורי ורבי אדמו"ר מהר"ש⁴ זוקללה"ה נשמתו בגנזי מרומים זכרו יגן עלינו, אשר תהיה למז"ט ביום השלישי יו"ד סיון הבע"ל בעיר לאנדוואראו (פולין)⁵.

הנני בזה לבקש את ידידי אשר יואיל נא לקחת חבל טוב בשמחתינו, ויברך נא את הזוג יחיו כי יבנו בית בישראל על יסודי התורה והמצוה, ומאושרים יהיו בדור ישרים יבורך ובכל טוב בגשמיות ורוחניות, בזכות הוד כבוד קדושת אבותינו רבותינו הקדושים זוקללה"ה נבג"מ זכרם יגן עלינו ועל כל ישראל ד' עליהם יחיו.

הדורש שלומו ומברכו,

יוסף יצחק (חתימה בכת"ק)

אדרעס לטעלעגראם: Landwarow (Poland) Rabbi Schneersohn

1 שיינא הורנשטיין (תרס"ד-תש"ג) הייתה הקטנה מבין שלושת בנותיו של הריי"צ. האחות האמצעית, הרבנית חיה מושקא, נישאה לרב מנחם מנדל שניאורסון (תרס"ב-תשנ"ד), הרבי השביעי והאחרון של חב"ד. שיינא נישאה בגיל 28 לקרוב משפחתה מצד אביה. היא לא יצאה מפולין לארה"ב ביחד עם הוריה בשנת ת"ש, כיוון שבעלה רצה להישאר עם אביו החולה. גם לאחר פטירת האב לא התאפשר להם לצאת מפולין, והיא ובעלה נרצחו בטרבלינקה בשנים תש"ב-תש"ג. הי"ד.

2 מנחם מנדל הורנשטיין (תרס"ה-תש"ג) היה בן דודו ולאחר מכן חתנו של הריי"צ. אמו חיה מושקא היתה בתו של האדמו"ר מהר"ש (האדמו"ר הרביעי), אחותו של האדמו"ר הרש"ב ודודתו של האדמו"ר ריי"צ. רמ"מ נולד באנופול, עבר עם משפחתו לוורשה ולאחר מכן היה סטודנט באוניברסיטת ברלין. בחורף תרצ"ג עבר יחד עם אשתו לגור בפריז, שם למד ארבע שנים באוניברסיטה עם גיסו הרבי השביעי. לזוג לא היו ילדים משלהם, אך הם אימצו את בן אחותו של ר' מנחם מענדל, יקותיאל יעקב יוסף ליס.

3 ר' משה הורנשטיין היה חתנו של אדמו"ר מהר"ש, ודודו (ולעתיד גם מחותנו) של הריי"צ. אביו היה הנגיד זלמן שאול הורנשטיין, מחשובי חסידי בויאן. בראשית מלחמת העולם השנייה היה חולה ומרותק למיטתו, עד שנפטר בשנת תש"א.

4 רבי שמואל שניאורסון המכונה אדמו"ר מהר"ש (תקצ"ד-תרמ"ג) היה האדמו"ר הרביעי של חב"ד. שימש באדמו"רות משנת תרכ"ו ועד לפטירתו בגיל צעיר בתרמ"ג. האדמו"ר היה הבן השביעי והצעיר של אביו, האדמו"ר השלישי של חב"ד בעל ה'צמח צדק'. בנו ר' שלום דובער (תר"כ-תר"פ), המכונה האדמו"ר הרש"ב, היה האדמו"ר החמישי של חב"ד, ואבי האדמו"ר הריי"צ.

5 הריי"צ העיד שקבעו את מקום החתונה על אם-הדרך בגלל קשיי התחבורה באותה תקופה.